

[Per Federspiel.]

nogen vægt. Derfor er også den diplomatiske indsats, der nu forudskikkes, noget meget vigtigt.

Til hr. Ivar Nørgaard vil jeg gerne sige, at når han nu her siger, at de nordiske regeringer har besluttet, at der skal oprettes en toldunion, så tror jeg da nok, at han har handlet lidt før sin tid. I drøftelserne om det udvidede nordiske samarbejde indgår der en toldunion, og det er ganske rigtigt, at denne toldunion medfører visse virkninger efter GATT-konventionens artikel 24, som gør det muligt at træffe visse indbyrdes bestemmelser, som man ellers ikke ville træffe. Andet og mere ligger der ikke i dette. Men det er dog vel ikke sådan, som der står i historiebøgerne fra det 18. århundrede, da den engelske regering af de militære myndigheder fik forelagt et forslag om, at nu var det nødvendigt at erobre Minorca. Det drøftede kabinettet indgående, hvorefter statsministeren afsluttede diskussionen med at sige: vi må besætte Minorca, men undskyld, hvor ligger Minorca? Det er jo ikke sådan, at vi accepterer en toldunion, blot fordi der er nogle, der siger toldunion, ganske uden hensyn til på hvilke vilkår det sker.

I mit forrige indlæg gjorde jeg gældende, at for den nordiske samhandel er en toldunion uden væsentlig betydning; det går jeg ud fra at også hr. Ivar Nørgaard vil være enig i. Den vil have betydning, for så vidt den bliver altomfattende og også tager landbrugsvarer, både de forarbejdede og de uforarbejdede landbrugsvarer, med. Det må jo ganske givet være en forudsætning for, at en toldunion kan have den omfattende karakter, at den giver mulighed for den legitimation eller legalisering — jeg skal ikke skændes om ordene — som ligger i GATT-konventionens artikel 24. Vi kan ikke sige andet og mere på nærværende tidspunkt, end at hvis det er nødvendigt, at en toldunion indgår som et led i en videre nordisk ordning, ja, så må den accepteres, men nogen fordel for Danmark kan en told-

union af denne art aldrig nogen sinde blive. Det tror jeg ikke hr. Ivar Nørgaard vil kunne bestride. Den kan være et nødvendigt led, for at en union kan have den altomfattende karakter, som man tilstræber, men for dansk erhvervsliv, for dansk industri, vil en toldunion, således som den er forudsat i forarbejderne, ikke kunne være nogen fordel. Den kan lempes på en sådan måde, at den ikke bliver til skade. Det var, hvad jeg mente, da jeg sagde, at den næppe kunne være til egentlig skade.

Men så vil jeg gerne understrege det, som hr. Haunstrup Clemmensen sagde, at det er ikke gavnligt for vore forhandlinger her i tinget, at hr. Ivar Nørgaard fremturer, at det, der nu må træffes, er en politisk beslutning og en hurtig politisk beslutning, ganske uden hensyn til, hvad erhvervsorganisationerne mener. Det ville være gavnligt, om vi kom igennem med disse forhandlinger så hurtigt som muligt. Vi nærmer os nu 25-året for krigens afslutning, og den generation, der vokser op, har aldrig nogen sinde kendt besættelsen, den har ikke kendt 1930ernes rædselsfulde vilkår med restriktioner og hele det politiske virvar, der fulgte med denne nationalistiske restriktionspolitik. Det er det, der er motiveringen for, at vi i dag søger et samlet Europa, at vi ikke vil vende tilbage til disse tilstande.

Der nærmer sig nye tanker — vi ser en ungdom vokse op, der har vanskeligt ved at tænke i de samme baner som vi, der har oplevet 1930erne og besættelsestiden. Derfor haster det med at finde en løsning, som gør det muligt at efterlade et Europa i sømmelig stand, med grænserne reduceret til det mindst mulige, og hvor vi kan fortsætte den tilstand, som vi har oplevet efter krigen, hvor Europa er det eneste af kontinenterne, hvor der ikke ustandselig har været krige. Det er den inderste motivering for, at vi må søge et samlet Europa. I dette kan også indgå et samlet Norden, men et samlet Norden kan kun indgå som en detalje i dette videre perspektiv.

Det er derfor, vi fra venstres side støtter